

ΔΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ.

του Σταύρου Παπανικολάου

Στο «Κόμμα Δημοκρατικού Σοσιαλισμού» εντάχθηκα το 1979, αμέσως μετά την ίδρυσή του και παρέμεινα στις τάξεις του μέχρι την αναστολή λειτουργίας του, το 1989.

Ανήκα στην τοπική οργάνωση Κυψέλης. Είχαμε γραφεία στην Τενέδου, σε ημιυπόγειο. Στην επιλογή του βάρυνε το μικρό νοίκι. Το πλήρωναν τα μέλη όπως και όλες τις άλλες δαπάνες. Το κόμμα δεν έδινε χρήματα γιατί δεν είχε. Με οικονομικούς παράγοντες δεν έκανε αλισβερίσι. Μάζευε εισφορές από τα μέλη, έπαιρνε δωρεές από τους φίλους αλλά τα χρήματα λειψά. Αν δεν ήταν ο Λάκης Κουρούκλης να βάζει διαρκώς το χέρι στην τσέπη και μετά η κρατική επιχορήγηση, ενισχυμένη από τη βουλευτική αποζημίωση του Μπάμπη Πρωτοπαπά, η διαδρομή του ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ. θα ήταν πολύ σύντομη.

Οι τοπικές οργανώσεις ήταν οι πυρήνες του κόμματος. Σ' αυτές γίνονταν ομιλίες και συζητήσεις για θέματα ιδεολογικά, πολιτικά και κοινωνικά, ασκούταν κριτική για τις θέσεις και τη δραστηριότητα των οργάνων και εκπροσώπων του κόμματος, υποβάλλονταν προτάσεις κ.ά. Με απόλυτα δημοκρατικές διαδικασίες, με επικέντρωση στην ουσία κάθε θέματος, χωρίς διαδικαστικές παρεκτροπές, με σεβασμό στη διαφορετική άποψη. Στο ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ. μάθαμε να συζητούμε.

Η δημοκρατική λειτουργία του κόμματος και η σοσιαλιστική ορθοδοξία πιστεύαμε πως ήταν ικανές προϋποθέσεις για να εκπροσωπήσουμε τον προοδευτικό δημοκρατικό χώρο. Κάναμε λάθος. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε αλώσει την παλιά «βενιζελογενή» παράταξη και διείσδυε στην άκρα αριστερά αποσπώντας της τους «εαμογενείς» πολίτες. Για το ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ. δεν απέμειναν περιθώρια ανάπτυξης και οι δυνατότητες επιβίωσης ήταν περιορισμένες.

Το καταλάβαμε με την προκήρυξη των εκλογών του 1981. Κορυφαία στελέχη, κυρίως βουλευτές και γνωστοί πολιτικοί, αναζήτησαν στέγη στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. και στη Νέα Δημοκρατία. Εκείνες οι μέρες ήταν γεμάτες ένταση. Κατάπληξη, απορία, αγανάκτηση, θυμός, ανησυχία, αγωνία διακατείχαν όλους. Νεολαίοι και απλά μέλη με έκδηλη αμηχανία και φανερό εκνευρισμό, ξημεροβραδιάζονταν στα κεντρικά γραφεία. Αποδοκίμαζαν όσους έφευγαν, ζητωκραύγαζαν εκείνους που έμεναν. Για την αυταπάρνηση και τη γενναιότητά τους.

Την αποψίλωση του κόμματος κάλυψε σε ένα βαθμό η συνεργασία με το «Κόμμα Αγροτών και Εργαζομένων» - Κ.Α.Ε. – του Αλέξανδρου Μπαλατζίη. Η κοινή κάθοδος στις εκλογές που γίνονταν για την ανάδειξη βουλευτών και ευρωβουλευτών απέδωσε μια έδρα στην Ευρωβουλή. Την κατέλαβε ο Γιάγκος Πεσμαζόγλου. Το εκλογικό αποτέλεσμα δεν μας ικανοποίησε, αλλά νοιώσαμε ανακούφιση. Πάλι καλά που σταθήκαμε όρθιοι.

Σύντομα ανασκουμπωθήκαμε και πιάσαμε δουλειά. Παρεμβαίναμε στην πολιτική ζωή του τόπου με δηλώσεις του Προέδρου, με ανακοινώσεις του Πολιτικού Γραφείου, με αποφάσεις της Κεντρικής Επιτροπής. Συμμετείχαμε σε κινήσεις για τη Δημοκρατία και την Ειρήνη. Οργανώναμε συγκεντρώσεις και κάναμε περιοδείες στην επαρχία συζητώντας με τους πολίτες τα προβλήματα και τους καημούς τους. Στέλναμε εκπροσώπους σε εκδηλώσεις με σκοπούς εθνικούς, κοινωνικούς, πολιτιστικούς. Αναπτύσσαμε δράση στην τοπική αυτοδιοίκηση και

στον συνδικαλισμό. Δημιουργούσαμε δεσμούς φιλίας και συνεργασίας με σοσιαλιστικά κόμματα άλλων χωρών. Το ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ. ήταν παρόν.

Οι κομματικές δραστηριότητες, που ήταν περισσότερες και μεγαλύτερες από τις δυνατότητές μας, οφείλονταν στην άρτια οργάνωση. Σωστές επιλογές, καλός σχεδιασμός, άψογη εκτέλεση ήταν τα μυστικά της επιτυχίας. Μαζί η συλλογική προσπάθεια και η ζωηράδα της νεολαίας. Τα «παιδιά» μας εργατικά, σοβαρά, αποτελεσματικά, με ήθος και πίστη σε ιδανικά ήταν το καμάρι του κόμματος. Τότε τα θαυμάζαμε. Σήμερα, στην ωριμότητά τους, γυναίκες και άνδρες μας προσφέρουν ξεχωριστή χαρά γιατί πέτυχαν τους στόχους τους και διαπρέπουν στους τομείς που επέλεξαν. Δεν πειράζει που δεν έγιναν πολιτικοί. Αρκεί που είναι υπεύθυνοι και καταξιωμένοι πολίτες.

Την περίοδο αυτή σπουδαίο έργο προσέφεραν οι επιστημονικές οργανώσεις. Γιατροί, οδοντίατροι, φαρμακοποιοί, μηχανικοί, γεωπόνοι, δικηγόροι, οικονομολόγοι, εκπαιδευτικοί ασχολήθηκαν με την εκπόνηση των προγραμμάτων του ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ. και με την προβολή της ιδεολογίας, των αρχών και των θέσεων του κόμματος. Παράλληλα μετείχαν στις δραστηριότητες των επιστημονικών τους φορέων και στις εκλογικές διαδικασίες, σε συνεργασία με άλλους και αρκετοί κατάφεραν να καταλάβουν θέσεις στα Διοικητικά Συμβούλια.

Αυτοτελή κάθοδο επιχείρησαν μόνο οι Δικηγόροι της Αθήνας. Στις εκλογές του 1981 και του 1984 κατέβασαν δικούς τους συνδυασμούς με υποψήφιους προέδρους τον Άρη Παναγιωτόπουλο και τον Αντώνη Δροσόπουλο αντίστοιχα. Στις πρώτες εκλέχθηκε σύμβουλος ο Αντώνης Κούρος. Στις δεύτερες χάθηκε η θέση γιατί οι ψήφοι που συγκέντρωσε ήταν λιγότεροι από το εκλογικό μέτρο. Υπολείπονταν κατά μισό ψηφοδέλτιο.

Τα αποτελέσματα ήταν πάρα πολύ καλά. Τα χρόνια εκείνα οι εκλογές στους μεγάλους Δικηγορικούς Συλλόγους ήταν κομματικοποιημένες. Για της Αθήνας οι υποψήφιοι πρόεδροι έπαιρναν το χρίσμα από τις κομματικές ηγεσίες και οι σύμβουλοι από τις κλαδικές οργανώσεις. Έτσι το ποσοστό των ψήφων που συγκέντρωναν οι συνδυασμοί θεωρούνταν ότι αποδίδει την απήχηση του κόμματος στο εκλογικό σώμα. Ιδιαίτερα αν μετά τις εκλογές των δικηγόρων ακολουθούσαν εκλογές για τη Βουλή ή την Ευρωβουλή, όπως συνέβαινε τις πιο πάνω χρονιές. Γι' αυτό ο προεκλογικός αγώνας ήταν δύσκολος, σκληρός και ενίοτε άγριος. Δεν ξεχνώ την φοβερή δοκιμασία υποψηφίου συμβούλου του συνδυασμού μας. Ενώ έκανε αφισκόλληση στην Ακαδημία, σε κενό χώρο αλλά παραπλεύρως από αφίσες άλλου συνδυασμού, έτυχε να περνά ο υποψήφιος του συνδυασμού αυτού που υποστηριζόταν από μεγάλο κόμμα. Με φωνή οργισμένη του απαγόρευσε να κολλά αφίσες, τον έβρισε με σκαιότητα και του 'φόρεσε καπέλο' τον κουβά με την κόλλα.

Από τις πολλές δραστηριότητες του ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ. σημειώνω:

Στην τοπική αυτοδιοίκηση όπου με την πρωτοβουλία των περιφερειακών οργανώσεών μας στηρίζαμε συνδυασμούς ή συμμετείχαμε σ' αυτούς με στελέχη μας εκλέγοντας κοινοτικούς και δημοτικούς συμβούλους. Στις εκλογές του 1982 δοκιμάσαμε τις δυνάμεις μας στο Δήμο Αθηναίων με δικό μας συνδυασμό που ηγήθηκε η Βιργινία Τσουδερού. Έφερε ικανοποιητικό αποτέλεσμα αφού με λίγους ψήφους ακόμη θα εκλέγαμε δημοτικό σύμβουλο.

Στο γυναικείο κίνημα με Επιτροπή όπου μετείχαν αξιόλογες και δυναμικές γυναίκες και με το «Σύλλογο της Ελληνίδας Νοικοκυράς» της Γαλάτειας Σακά που βρίσκονταν κοντά μας.

Με άλλα λόγια το χρονικό διάστημα από την εκλογική αναμέτρηση του 1981 μέχρι τις ευρωεκλογές του 1984 το ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ. δεν υστερούσε δραστηριότητες από τα καθιερωμένα

κόμματα. Και δεν είναι υπερβολή να σημειωθεί ότι υπερτερούσε στο Ευρωκοινοβούλιο με το έργο και τις πρωτοβουλίες του Γιάγκου Πεσμαζόγλου. Γι' αυτό αισιοδοξούσαμε πως το εκλογικό σώμα θα μας αντάμειβε.

Το αποτέλεσμα (των Ευροεκλογών του 1984) ήταν μεγάλη ψυχρολουσία. Τόσο για την απώλεια της έδρας όσο και για τον πολύ μικρό αριθμό ψήφων. Κρίμα. Είχαμε κάνει έναν πολύ ωραίο προεκλογικό αγώνα. Με ευπρέπεια, πληρότητα και ζωντάνια. Αλωνίσαμε την Ελλάδα. Οι συγκεντρώσεις με ομιλίες του Προέδρου, μελών του Πολιτικού Γραφείου και της Κεντρικής Επιτροπής σε πόλεις και χωριά είχαν ικανοποιητική προσέλευση πολιτών. Ερμηνεύονταν ως ένδειξη καλού αποτελέσματος. Στην κατάσταση αυτή μας ήρθε δελεαστική πρόταση από τη Νέα Δημοκρατία. Την απορρίψαμε.

Η εξήγηση που δώσαμε για την ήττα ήταν απλή. Πόλωση. Η λέξη έρχονταν γάντι γιατί μας απάλλαξε από τον κόπο της αυτοκριτικής και γιατί απεικόνιζε την πραγματικότητα. ΠΑ.ΣΟ.Κ. και Νέα Δημοκρατία είχαν καταφέρει να πείσουν τους Έλληνες πως από το αποτέλεσμα των ευρωεκλογών εξαρτιέται η διακυβέρνηση του τόπου. Με αυτές τις συνθήκες οι πολίτες φρόντιζαν να αποδεικνύουν την κομματική τους πίστη και απέφευγαν να εκτίθενται με συμπεριφορές που μπορούσαν να ερμηνευτούν ότι την αμφισβητούν. Κι' όσοι δεν είχαν κομματική ταυτότητα επεδίωκαν να κρατούν άψογη ουδετερότητα για να μην παρεξηγηθούν από τους πράσινους και τους γαλάζιους. Η κατάσταση για τους πολίτες ήταν ασφυκτικά πιεστική. Να ένα περιστατικό από τα πολλά που έζησα. Είχα αναλάβει να μιλήσω στις Ερυθρές. Δεν είχαμε κομματική οργάνωση, υπήρχαν όμως κάποιοι φίλοι που θα βοηθούσαν. Όταν έφθασε η ώρα της ομιλίας στην πλατεία ήταν μόνο οι φίλοι. Άλλος κανένας. Με το που άρχισα να μιλώ φάνηκαν πολίτες να κάνουν βόλτες στους δρόμους, να στέκονται στις εισόδους των μαγαζιών, να βγαίνουν στα παράθυρα και στα μπαλκόνια. Παρίσταναν τους αδιάφορους αλλά με άκουγαν με προσοχή. Στην πλατεία δεν τόλμησαν να μπουν.

Μετά την εκλογική αποτυχία, το ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ., με νέο Πρόεδρο τον Χαράλαμπο Πρωτοπαπά, μπήκε στη φάση αναδιοργάνωσης και ανασύνταξης. Ευτυχώς είχαν παραμείνει πολλά και ικανά στελέχη που με εντατική και συστηματική εργασία επανέφεραν το κόμμα στο προσκήνιο. Δεν είναι τυχαίο που στις εθνικές εκλογές του 1985 υπήρξαν προτάσεις από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. για συνεργασία. Ο Άκης Τσοχατζόπουλος δέχθηκε τον πρόεδρό μας, που τον συνόδευα, στο Μέγαρο Μαξίμου. Εξασφαλίσαμε την εκλογή ενός βουλευτή που θα εκπροσωπούσε στη Βουλή ως ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ. Όσο για τα διαδικαστικά – κείμενο και χρόνος αναγγελίας της συνεργασίας, πρόσωπα που θα περιλαμβάνονταν στα ψηφοδέλτια και οι άλλες λεπτομέρειες – συμφωνήθηκε να καθοριστούν από τριμελείς επιτροπές. Η του ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε συγκροτηθεί με πρόεδρο τον Κώστα Λαλιώτη ενώ η σύνθεση της δικής μας θα αποφασιζόταν από το Πολιτικό Γραφείο. Περιμέναμε ειδοποίηση για τη συνάντηση των Επιτροπών αλλά δεν ερχόταν. Ζητούσαμε εξηγήσεις για την καθυστέρηση και μας είπαν πως ο Κώστας Λαλιώτης ήταν απασχολημένος με την απεργία στα ναυπηγεία Σκαραμαγκά. Μετά οι προσπάθειές μας για επικοινωνία έπεφταν στο κενό. Ούτε φωνή ούτε ακρόαση. Διερωτόμασταν αν ίσχυε η συμφωνία και ο Μένιος Κουτσόγιωργας που ρωτήθηκε, αν και το θέμα δεν ήταν της δικής του αρμοδιότητας, συνέστησε να μην περιμένουμε. Στο μεταξύ είχαν φθάσει προτάσεις για εκλογική συνεργασία από τη Νέα Δημοκρατία. Οι συζητήσεις κατέληξαν στη συμφωνία να εκλεγεί βουλευτής ο Χαράλαμπος Πρωτοπαπάς και να εκπροσωπεί στη Βουλή το ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ.

Η κοινοβουλευτική παρουσία του κόμματος με τον ξεχωριστό και νηφάλιο λόγο του Προέδρου, οι συχνές εμφανίσεις στελεχών σε δημοτικούς ραδιοσταθμούς με ιδέες και θέσεις καινούριες και οι πολλές άλλες δραστηριότητες και εκδηλώσεις, όπως τα φεστιβάλ της Νεολαίας κάθε

Σεπτέμβρη στο Άλσος Παγκρατίου, συνέβαλαν στην εδραίωση της πεποίθησης ότι το ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ. είναι ένα μικρό καλό κόμμα που υπηρετεί το δημοκρατικό σοσιαλισμό.

Αποζητούσαμε μεγαλύτερη απήχηση και πιστεύαμε πως τα Μ.Μ.Ε. δεν μας προβάλλουν κατά την αξία μας. Βέβαια τα πράγματα ήταν καλλίτερα από πρώτα. Οι κρατικοί ραδιοφωνικοί και τηλεοπτικοί σταθμοί ήταν φειδωλοί στην παρουσίαση ειδήσεων και θεμάτων που αφορούσαν στο κόμμα μας, αλλά δεν ήμασταν κομμένοι. Που η εποχή της πλήρους ασυδοσίας και της αυταρχικότητας. Τότε που ακόμα και συμφωνημένες εκπομπές κόβονταν χωρίς εξήγηση. Όπως η ομιλία του Γιάγκου Πεσμαζόγλου από προεκλογική συγκέντρωση που ξεσήκωσε τη νεολαία μας και αντέδρασε με πορεία στα γραφεία του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στη Χαριλάου Τρικούπη και με κατάληψη της ΕΡΤ στη Μεσογείων. Τότε φάνηκε η δυναμική ιδιοσυγκρασία της Λιάνας Κανέλλη.

Οι εφημερίδες μας παρουσίαζαν στην έκταση που αντιστοιχούσε, κατά την κρίση τους, στο ενδιαφέρον που είχε το αναγνωστικό τους κοινό. Κάποιες ανακοινώσεις, συνήθως σε περίληψη, έβλεπαν τη δημοσιότητα. Αρκετά συχνά στην Ελευθεροτυπία έγραφαν σχόλια ο Γιώργος Βότσης, ο Νίκος Κιάος και ο Γιώργος Μασαβέτας. Ήταν βέβαια κάτι, αλλά δεν ήταν αρκετό. Η ανάγκη για τη δική μας εφημερίδα, όπως ο Αγώνας τα πρώτα χρόνια, φάνταζε επιτακτική.

Η «Σοσιαλδημοκρατική Πορεία» κυκλοφορούσε κάθε δεύτερη εβδομάδα και στέλνονταν ταχυδρομικώς στα μέλη και σε φίλους. Η πολιτική της στόχευση καθοριζόταν από συντακτική επιτροπή ενώ η διεύθυνση είχε ανατεθεί σε εμένα που φερόμουν και ως εκδότης. Προσπαθούσαμε και νομίζω πως σε ικανοποιητικό βαθμό τα καταφέραμε, να έχει ενδιαφέρουσα ύλη και να είναι αντικειμενική. Μόνιμοι συνεργάτες ήταν ο Μιλτιάδης Παπαθανασίου, που εκτός από άρθρα έγραφε το χρονογράφημα με το ψευδώνυμο Τάσος Μέλιος, ο Γιάννης Μητσιόπουλος με τη στήλη για την οικονομία, ο Σταμάτης Βλάχος με εύστοχα καλογραμμένα και δηκτικά σχόλια, πολλά από τα οποία, πριν δημοσιευθούν, ευπρεπίζονταν καταλλήλως.

Το 1988 το ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ., με την διαφαινόμενη φθορά του ΠΑ.ΣΟ.Κ., ανέλαβε πρωτοβουλία συνεννόησης με τα μικρά κόμματα για τη δημιουργία αξιόπιστου πολιτικού φορέα που θα μετείχε στις επερχόμενες εθνικές εκλογές. Ήταν η πολιτική του Τέταρτου Πόλου. Συζητήσεις και κοινές εκδηλώσεις έγιναν κυρίως με το Κόμμα Φιλελευθέρων του Νικήτα Βενιζέλου και με τη Δημοκρατική Ένωση του Γεωργίου Μυλωνά. Διερευνητικές συζητήσεις υπήρξαν και άλλους όπως τον Γεράσιμο Αρσένη και τον Στάθη Παναγούλη. Η προσπάθεια, προς το τέλος του ίδιου χρόνου, είχε εκφυλισθεί. Ο λόγος ήταν η εκτίμηση πως ο σχηματισμός δεν μπορούσε να εκλέξει τόσους βουλευτές όσοι και οι σχηματισμοί που θα μετείχαν.

Παράλληλα, λίγους μήνες πριν τις εκλογές, δημιουργήθηκε από το ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ. η «Κίνηση για τη Δημοκρατία και την Πρόοδο» στην οποία μετείχαν ενεργά πολίτες του δημοκρατικού προοδευτικού χώρου, ανέντακτοι κομματικά, με προσφορά στα δημόσια πράγματα. Η εκδήλωση που οργανώσαμε στο θέατρο Ακροπόλ με ομιλητές το Νίκο Δεσσύλα, το Γιώργο Κριμπά, το Μάριο Νικολινάκο ήταν απόλυτα επιτυχής. Γεμάτο το θέατρο, μεγάλο το ενδιαφέρον.

Οι κινήσεις αυτές ξεπεράστηκαν από τα πράγματα. Η ίδρυση του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου μετέβαλε το πολιτικό τοπίο και δημιούργησε αισιόδοξη προοπτική. Θεωρήσαμε χρέος μας να ενταχθούμε και ταυτόχρονα να αναστείλουμε τη λειτουργία του ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ. Οι αντιρρήσεις του Λεωνίδα Κύρκου υπήρξαν μεν ζημιογόνες, καθώς μας καθυστέρησαν, αλλά δεν είχαν τελικά απήχηση. Γιατί κανένας δεν μπορούσε να αμφισβητήσει

την ιδεολογική και πολιτική ταύτιση του ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ. με το δημοκρατικό σοσιαλισμό. Άλλωστε το πάνω χέρι είχε το Κ.Κ.Ε. που χρόνια πριν, με τον Βασίλη Εφραιμίδη, είχε κάνει διερευνητική προσέγγιση για το ενδεχόμενο διαλόγου προς συνεργασία. Έχω συγκρατήσει τα λόγια του: **«Μπαίνουμε στο ίδιο τραίνο και συνταξιδεύουμε. Εσείς κατεβαίνετε στο Λιανοκλάδι, εμείς συνεχίζουμε για Θεσσαλονίκη».**

Στο επιτυχές εκλογικό αποτέλεσμα του Συνασπισμού, το ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ. συνέβαλε ανάλογα με τις δυνάμεις του. Τα μέλη του και οι πολίτες που το περιέβαλαν με εκτίμηση και εμπιστοσύνη προσπάθησαν, κοπίασαν, αγωνίσθηκαν. Όχι λιγότερο από τα μέλη και τους φίλους των άλλων εταίρων στο Συνασπισμό. Είχαν την προσδοκία ότι η συμμετοχή στελεχών του ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ. στην κυβέρνηση θα ήταν ανάλογη της συνεισφοράς. Δεν έγινε. Από τα δεκάδες στελέχη αξιοποιήθηκαν ελάχιστοι. Ο Κώστας Λιβαδάς, ως Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας Θεσσαλίας, ο Μιλτιάδης Παπαθανασίου, ως Νομάρχης Δυτικής Αττικής και ο Σταύρος Παπανικολάου, ως Νομάρχης Αργολίδας.

Έτσι έκλεισε ο δεκάχρονος κύκλος ζωής του ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ.

Σταύρος Παπανικολάου

Υπηρέτησε το φοιτητικό κίνημα από τις θέσεις του Προέδρου φοιτητών Νομικής και του Προέδρου της Πανσπουδαστικής Επιτροπής Κυπριακού Αγώνα (Π.Ε.Κ.Α.).

Στο ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ. διετέλεσε μέλος της Κεντρικής Επιτροπής και του Πολιτικού Γραφείου, οργανωτικός Γραμματέας, εκδότης και διευθυντής της εφημερίδας «Σοσιαλδημοκρατική Πορεία».

Από την κυβέρνηση «Νέας Δημοκρατίας – Συνασπισμού» τοποθετήθηκε νομάρχης Αργολίδας.

Είναι επίτιμος Δικηγόρος.